

BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR SOM GÄLLER KOMMUNERNAS OMRÅDEN I HELSINGFORS OCH NYLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT MED UNDANTAG FÖR ESBO, HELSINGFORS, GRANKULLA OCH VANDA

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har 13.3.2020–12.8.2021 fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjöd med beslutet av den 6 juli 2021 (ESAVI/23777/2021) alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus med över 10 (tio) personer och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i avgränsade utomhusutrymmen med över 50 (femtio) personer i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda under perioden 14.7.2021–10.8.2021. I de här kommunernas områden har offentliga tillställningar och allmänna sammankomster emellertid kunnat ordnas inomhus med över 10 (tio) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med över 50 (femtio) personer förutsatt att kunder och de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjöd med beslutet av den 28 juli 2021 (ESAVI/25767/2021) alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus med över 10 (tio)

personer och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i avgränsade utomhusutrymmen med över 50 (femtio) personer inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt under perioden 5–26 augusti 2021. I de här kommunernas områden har offentliga tillställningar och allmänna sammankomster emellertid kunnat ordnas inomhus med över 10 (tio) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med över 50 (femtio) personer förutsatt att kunder och de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021. Med beslutet upphävdes för perioden 5.8.2021–10.8.2021 Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut enligt 58 § i lagen smittsamma sjukdomar av den 6 juli 2021 (ESAVI/23777/2021) som förbjöd offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland skärpte genom beslutet av den 12 augusti 2021 (ESAVI/26499/2021) begränsningarna i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda städernas områden från och med den 20 augusti 2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Beslut

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt med undantag Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda som ordnas inomhus med över 10 (tio) personer och offentliga tillställningar och allmänna sammankomster utomhus med över 50 (femtio) personer.

I de här kommunernas områden kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster emellertid ordnas inomhus med över 10 (tio) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med över 50 (femtio) personer förutsatt att kunder och de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

I det här beslutet avses med närkontakt vistelse i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd under mer än 15 minuter

eller fysisk kontakt med varandra och i utomhusutrymmen fysisk kontakt med varandra.

Beslutet är i kraft 27.8.2021–12.9.2021.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 59 a § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar övervakar regionförvaltningsverket och kommunen inom sina verksamhetsområden fullgörandet av de skyldigheter och iakttagandet av de begränsningar som det föreskrivs om i 58 §, 58 c § 1 och 2 momentet, 58 d samt 58 h § 1 momentet samt iakttagandet av beslut som gäller dessa. I 59 b § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om inspektioner som görs för att genomföra övervakningen och i 59 c § om behörigheten att meddela förelägganden och tvångsmedel.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Nationell styrning och det epidemiologiska läget

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar det nya coronaviruset (SARS-CoV2) framför allt som droppsmitta när en insjuknad person hostar eller nyser. Vid närkontakt kan covid-19 också smitta genom beröring, om en insjuknad exempelvis har hostat i handen och därefter rört en annan person. Virusets dessutom smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Coronavirusen är dock uppbyggda så att de inte klarar sig en längre tid på ytor.

Det är typiskt för virus att de muterar. Muterade virus kan till sina egenskaper avvika från den tidigare virusstammen. Muterade virusstammar kan exempelvis gällande smittsamheten klassas som så kallade oroväckande coronavirusvarianter (variant of concern, VOC).

Institutet för hälsa och välfärd följer aktivt upp hur coronaviruset muterar och bedömer varianternas verkningar på coronavirusepidemin. Ute i världen cirkulerar för närvarande många olika varianter av coronaviruset. Spridningen av nya virusvarianter kan bekämpas på samma sätt som spridningen av det tidigare cirkulerande coronaviruset.

Utöver VOC-varianterna cirkulerar det i Finland och på andra håll i världen också andra muterade virusstammar där man inte ännu känner till hur mutationerna påverkar smittsamheten eller vaccinationsskyddet.

Coronavaccinet skyddar mot covid-19 och särskilt allvarliga former av sjukdomen. Vaccinet mot covid-19 hindrar dessutom virusinfektion och utsöndringen av viruset samt smitta mellan människor väl. På basis av detta är tanken att vaccin mot covid-19 kan bidra till uppkomsten av så kallat indirekt skydd och flockskydd. Hur god skyddseffekt den vaccinerade får beror på den vaccinerades ålder och bakomliggande sjukdomar; på hurdan coronasmitta det är fråga om och vilka virus som cirkulerar vid den aktuella tidpunkten. Enligt dagens kunskap skyddar de vaccin mot covid-19 som används också mot nya virusvarianter, men vaccinernas skyddseffekt kan vara sämre mot vissa varianter. Det är sannolikt att vaccinationen skyddar den vaccinerade mot allvarlig covid-19-infektion också när infektionen orsakas av muterat virus.

Coronavaccineringarna har inletts inom EU och 27.12.2020 även i Finland.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 (VNK/2020/106) förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). I planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin sådana åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter.

Social- och hälsovårdsministeriet har dessutom 29.12.2020 sänt kommunerna, sjukvårdsdistrikten och övriga samkommuner ett brev om uppdatering av handlingsplanen för hybridstrategin (VN/288/2020). I brevet konstateras det att ministeriet i enlighet med Statsrådets principbeslut 22.12.2020 har uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin. I brevet konstateras det att handlingsplanen innehåller en redogörelse för beskrivningar som karaktäriserar tre epidemifaser. Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå.

Vissa detaljer i beskrivningarna av de olika epidemifaserna har preciserats på basis av erfarenheterna hösten 2020.

Statsrådet har med sitt principbeslut (STM/12/2021) av den 26 januari 2021 förordat att social- och hälsovårdsministeriet kompletterar handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet har 28.1.2021 utfärdat ett styrbrev om begränsningsåtgärder för att hindra spridningen av den nya virusvarianten och epidemin (VN/909/2021). Enligt brevet utgör de nya varianter av SARS-CoV-2 som har upptäckts ett nytt potentiellt betydande epidemiologiskt hot. Dessa virusvarianter sprider sig betydligt snabbare än coronavirusets tidigare undertyper. Trots att letaliteten inte verkar ha ökat kan den nya virusvarianten leda till en epidemi som sprids betydligt snabbare än förut, och på grund av det ökade antalet sjukdomsfall allvarligt hota hälso- och sjukvårdssystemets bärkraft. Eftersom den nya virusvarianten utgör ett allvarligt nytt hot har handlingsplanen för hybridstrategin kompletterats den 26 januari 2021. Statsrådet har förordat kompletteringen genom sitt principbeslut. I brevet ges baserat på handlingsplanen rekommendationer för åtgärder i det rådande läget. I brevet lyfter man också fram att kompletteringen av handlingsplanen beskriver hur två olika situationer där epidemin accelererar kan se ut och åtgärdshelheterna för dessa situationer.

Statsrådet fattade 25.2.2021 ett principbeslut om att övergå till nivå två som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/32). Social- och hälsovårdsministeriet har 25.2.2021 utfärdat styrbrevet Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin – nya befogenheter enligt lagen om smittsamma sjukdomar och handlingsplanen för hybridstrategin (VN4947/2021). I brevet konstateras det att ändringen av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021), genom vilken nya temporära befogenheter för att förhindra spridning av epidemin fogades till lagen, trädde i kraft den 22 februari 2021. De tillfälliga befogenheterna gäller till och med den 30 juni 2021. Med anledning av lagändringen har ministeriet den 25 februari 2021 uppdaterat del 3 i handlingsplanen samt som bilaga till den ministeriernas tidigare åtgärdsrekommendationer för epidemins olika faser, som gavs den 23 oktober 2020.

Den 1 mars 2021 har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det råder undantagsförhållanden i Finland (V NK/2021/21). I motiveringspromemorian till statsrådets beslut konstateras det att när syftet är att bekämpa covid-19 och trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft kan situationen inte fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt styrbrev (VN/5229/2021) 1.3.2021 styrt regionerna alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärd och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas att införa de åtgärder för

samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder på nivå två som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt brev 23.4.2021 *Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin* (VN/11430/202) fortsatt styrt regionerna enligt åtgärdsnivå 2 till och med 31.5.2021. Ministeriet styr regionerna i samhällsspridningsfasen att bland annat fatta beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar om att ställa förutsättningar för användningen av utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare då kriterierna som avses i bestämmelsen uppfylls och beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förbjuder offentliga tillställningar med över sex personer eller i sista hand helt förbjuder ordnandet av offentliga tillställningar så att tillställningar med högst sex personer är tillåtna enbart av tvingande lagstadgat skäl. Dessutom rekommenderas i brevet att man i områden som bedöms vara i accelerationsfasen inför motsvarande åtgärder för att effektivisera den riksomfattande epidemibekämpningen och hindra spridningen av epidemin. I brevet konstateras att om man innan den utsatta tiden då styrningen upphör frångår åtgärdsnivåerna så ger ministeriet en särskild ny styrning om dess betydelse och åtgärdsförslagen som förknippas med epidemifaserna.

Statsrådet konstaterade att undantagsförhållandena har upphört 27.4.2021 och utfärdade förordningar som upphäver befogenheterna som infördes med stöd av undantagsförhållandena (V NK/2021/48).

Statsrådet fattade 6.5.2021 ett principbeslut om att frångå användningen av åtgärdsnivåerna som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/83). Statsrådet konstaterar i principbeslutet att det är motiverat att frångå användningen av åtgärdsnivåerna. Statsrådet förordar att social- och hälsovårdsministeriet upphäver de kompletterande åtgärderna till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin av den 26 januari 2021 som gjordes för att hindra en hotande snabb accelerering av epidemin och att virusvarianter som smittar lättare blir vanligare. Social- och hälsovårdsministeriet styr genom principbeslutet alla områden att som fortsatt åtgärd slopa de ytterligare åtgärderna förknippade med åtgärdsnivåerna och övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin.

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade den 27 maj 2021 ett styrningsbrev om Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin för att förhindra spridningen av epidemin (VN/14345/2021). I brevet styrs åtgärdsrekommendationerna enligt

epidemifas till och med den 30 juni 2021. Rekommendationerna som behandlas i brevet anger åtgärdshelheter för varje epidemifas som myndigheterna i områdena kan tillämpa för att bromsa epidemin. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021.

Enligt brevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet i områden som befinner sig i accelerationsfasen beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förpliktar till att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten de facto kan undvika närkontakt med varandra genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och THL:s anvisningar. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än tio kunders eller deltagares samtidiga vistelse samt med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som samtidigt används för mer än 50 kunder eller deltagare.

Social- och hälsovårdsministeriet gav den 24 juni 2021 styrningsbrevet Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin (VN/14345/2021-STM-4). I brevet styrs åtgärdsrekommendationerna enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin fram till den 31 augusti 2021. Social- och hälsovårdsministeriet har granskat sin begränsningsrekommendation för offentliga tillställningar inomhus vid samhällsspridning och till den delen uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin. Styrningen för samhällsspridningsfasen innehåller bland annat att deltagarna ska delas upp i avgränsade områden. Övriga rekommendationer är oförändrade.

I styrningsbrevet 24.6.2021 konstateras att alla har rätt till liv, och det allmänna ska främja befolkningens hälsa (7 § 1 mom. och 19 § 3 mom. i grundlagen). Alla har också rätt till oundgänglig omsorg och till tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster (19 § 1 mom. i grundlagen). Också de internationella människorättsförpliktelser som är bindande för Finland, i synnerhet människors rätt till liv (artikel 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna), innebär en skyldighet för det allmänna att agera och skydda. I de internationella människorättskonventionerna tryggas också rätten till hälsa (till exempel artikel 12 i konventionen om sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter och artikel 11 i den reviderade Europeiska sociala stadgan). Det allmänna ska se till att bland annat dessa grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter tillgodoses (22 § i grundlagen). Det allmänna ska därmed säkerställa att liv och hälsa skyddas med alla till buds stående, effektiva och proportionerliga medel samt grunda beslutsfattandet på bästa tillgängliga information.

I styrbrevet konstateras det att man vid bedömningen av restriktioner således alltid på ett enhetligt sätt bör beakta det allmännas ovannämnda skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse

vilken betydelse och inverkan åtgärdshelheten kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas

Enligt styrbrevet är det viktigt att epidemins utveckling bevakas och effekterna av ändrade restriktioner utvärderas kontinuerligt så att avvecklingen av restriktioner och rekommendationer kan ske på ett kontrollerat sätt och i rätt tid. Eftersom epidemin är svår att förutse kan man i vissa områden också bli tvungen att fortsätta med restriktionerna eller införa eller skärpa dem på nytt, om epidemiläget försämras.

I brevet konstateras det att en kontrollerad avveckling av restriktionerna innebär att genomföra den stegvis, att se över utvecklingen regelbundet och grundligt och vid behov även att avstå från avvecklingsplanerna ifall epidemiläget förändras. För att restriktionerna och rekommendationerna ska kunna avvecklas på ett kontrollerat sätt utan att läget åter försämras måste alla bära ansvar för att de gällande restriktionerna och rekommendationerna iakttas. De regionala och lokala myndigheterna ansvarar för att följa läget och utifrån det fatta sina beslut på ett föregripande och tillräckligt genomgripande sätt. De ska likaså avveckla begränsningarna i enlighet med sin behörighet och tillämplig lagstiftning när kriterierna för begränsningarna inte längre uppfylls. Ministeriet framhåller betydelsen av en noggrann och mångsidig uppföljning av läget i områdena samt ett proaktivt reagerande.

Som svar på regionförvaltningsverkens begäran tog social- och hälsovårdsministeriet den 6 augusti 2021 (VN19731/2021) ställning till förhållandet mellan tillämpningen av 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och specificerade sin rekommendation om sammankomstbegränsningar för regioner i samhällsspridning. I brevet konstateras bland annat att 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar begränsar tillställningar som till sin karaktär är sådana att de samlar folk till antingen avgränsade utomhusutrymmen eller inomhusutrymmen på ett sätt som är mer omfattande än den fortlöpande vanliga användningen av dem. Begränsningarna gäller bara de aktuella sammankomsterna eller tillställningarna, inte användningen av utrymmena generellt och i alla situationer. Däremot är tillämpningsområdet för 58 c § och 58 d § omfattande och gäller alla utrymmen. Bestämmelsen 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar motsvarar alltså delvis bestämmelsen 58 § i lagen och kompletterar den gällande till exempel olika evenemang.

Enligt brevet är bestämmelserna alltså lite olika vad gäller användningsändamålet; 58 § gäller begränsning eller förbud av tillställningar och allmänna sammankomster medan 58 d § gäller användningen av utrymmena så att spridningen av covid-19-epidemin

förebyggs. Därför är deras användningsändamål inte uteslutande utan de stöder varandra. Tillämpningen av 58 § som gäller tillställningar och allmänna sammankomster är emellertid inte bunden till kriterier som i bestämmelserna är i kraft på viss tid.

Enligt brevet anser social- och hälsovårdsministeriet att nödvändighetskravet som föreskrivs i 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar begränsar myndighetens prövningsrätt. Därför, i en situation där det för att förebygga spridningen av en smittsam sjukdom inte är fullt nödvändigt att helt förbjuda publika evenemang, bör det enligt grundlagsenlig lagtolkning göras en bedömning av vilka metoder som genom så små begränsningar som möjligt i de grundläggande fri- och rättigheterna kan åstadkomma målet med beslutet. Ur den synpunkten är det motiverat att vid accelerationsfasen avväga om det genom att begränsa användningen av utrymmen och undvika närkontakter är möjligt att med åtgärder som framgår av den aktuella bestämmelsen på ett tillräckligt hälsosäkert sätt ordna också evenemang i inomhus- och utomhusutrymmen som avses i 58 d § - åtgärderna gäller också undvikande av närkontakter som definieras i bestämmelsen.

I brevet konstateras att regionförvaltningsverket har bett social- och hälsovårdsministeriet klargöra om avsikten vid samhällsspridning i regel är att helt förbjuda offentliga tillställningar och allmänna sammankomster av alla storlekar eller bara tillställningar som överstiger ett visst personantal och om personantalet är detsamma för tillställningar inomhus och utomhus. Social- och hälsovårdsministeriet poängterar att det är omöjligt att ge en tolkning och ett svar som passar alla tillställningar, eftersom nödvändighetskravet bedöms från fall till fall enligt till exempel det epidemiologiska läget och risken och hotet för epidemispridning. Ministeriet poängterar att regionförvaltningsverket enligt nödvändighetskravet som föreskrivs i 58 § också vid samhällsspridning ska avväga om – och i vilken utsträckning – det för att förebygga spridningen av en smittsam sjukdom är nödvändigt att helt förbjuda ordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Så är det inte nödvändigtvis i alla fall, utan det kan vara möjligt att också med lindrigare metoder åstadkomma det mål som är bakgrunden till beslutet.

Social- och hälsovårdsministeriet gav den 17 augusti 2021 styrningsbrevet Restriktioner som gäller barn och unga. I brevet betonar social- och hälsovårdsministeriet principen ”barn och unga först” och konkretiseringen av den vid användningen av restriktioner och vid prövningen av restriktionernas proportionalitet och nödvändighet så att man försöker undvika restriktioner som riktar sig mot barn och unga och att de används i sista hand först om det är absolut nödvändigt. Begränsningsåtgärderna bör bedömas också med tanke på att barnets bästa prioriterats och knyts till bedömningen av kravet på nödvändighet och proportionalitet.

Social- och hälsovårdsministeriet gav den 19 augusti 2021 styrningsbrevet Rekommendationer om begränsningarna för offentliga tillställningar, där det ger rekommendationer för att göra det möjligt att ordna offentliga tillställningar på ett hälsosäkert sätt både i accelerationsfasen och i samhällsspridningsfasen. Rekommendationen gäller till den 30 september 2021. De övriga rekommendationerna om begränsningar förblir oförändrade. Enligt brevet baserar sig rekommendationerna som gäller offentliga tillställningar på hur hög risken för covid-19-smitta är vid olika tillställningar. Enligt Institutet för hälsa och välfärds expertbedömning är vissa slags tillställningar sådana att de enligt bästa tillgängliga sakkunskap sannolikt medför en låg risk för spridning av coronaviruset. Ministeriet utgår från denna information och riktar därför inte de rekommenderade åtgärderna till sådan verksamhet som inte bedöms medföra en hög risk för att viruset ska sprida sig bland befolkningen. I brevet beskrivs de förutsättningar under vilka offentliga tillställningar med låg risk enligt social- och hälsovårdsministeriets bedömning skulle vara möjliga att ordna.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport om uppföljningen av hybridstrategin av den 18 augusti 2021 har antalet nya covid-19-fall ökat i Finland under de senaste åtta veckorna. Vecka 32 (9–15 augusti) konstaterades totalt 5163 nya fall. Antalet fall per vecka är på nästan samma nivå som föregående vecka 31, då 5072 fall konstaterades. Antalet diagnostiserade smittor är alltså högt i Finland men antalet fall har jämnat ut sig. Det epidemiologiska läget är instabilt och för närvarande diagnostiseras så mycket smittor i hela landet att det epidemiologiska läget också snabbt kan ta en sämre riktning.

Epidemins karaktär har förändrats: smittan sprids för tillfället särskilt bland ungdomar och unga vuxna som inte är vaccinerade. I och med den ökande vaccinationstäckningen leder det försämrade epidemiologiska läget och ökade antalen smittor ändå inte direkt till ökning av behovet av sjukhusvård på samma sätt som vid epidemitopparna hösten 2020 eller våren 2021 då merparten av befolkningen ännu inte var vaccinerad. Behovet av intensivvård har emellertid klart ökat. Dessutom belastar det ökande antalet fall primärvården avsevärt och återspeglas i tillräckligheten av social- och hälsovårdspersonal och därigenom också i hur den fortsatta vården av patienter inom specialiserad sjukvård ordnas. På grund av resursbristen kan det om antalen fall hålls på hög nivå i allt högre grad påverka servicesystemets funktionsförmåga och tillgången till service.

Fortsättningsvis testar folk sig berömligt aktivt för covid-19. Vecka 32 togs över 142 000 test, fler än under veckorna tidigare. Andelen positiva test av alla testade prov (3,6 %) har minskat en aning jämfört med de två föregående veckorna.

Under de senaste två veckorna (2–18 augusti) diagnostiserades 185 nya fall per hundra tusen invånare. Under de föregående två veckorna (19 juli–1 augusti) diagnostiserades 136 smittor per hundra tusen invånare.

Vecka 32 kunde smittkällan vid smittor från hemlandet utredas i något över hälften (52 %) av fallen. Andelen har hållits på samma nivå under de tre senaste veckorna. Det finns lokala variationer i hur smittspårningen genomförs. Vecka 32 härstammade 9 % av de diagnostiserade fallen från utlandet och andelen fortsatt smittspridning som orsakades av dem var 1 %. Andelen smittor från utlandet har ökat en aning under de senaste veckorna, men den fortsatta smittspridningen från dem i förhållande till alla smittor har hållits på en procent.

Vecka 32 sattes 12 108 personer i karantän, vilket är 2 200 fler än veckan före det. Cirka en fjärdedel (24 %) av de nya smittorna konstaterades hos personer som redan var i karantän. Andelen har varit mer eller mindre densamma under den senaste månaden. 20/21 områden anmälde de aktuella uppgifterna om personer som sattes i karantän till Institutet för hälsa och välfärd.

En del regioner rapporterar om betydande överbelastning av smittspårningen och fördröjningar med att sätta i karantän och isolering. Belastningen orsakas av det kraftigt ökade antalet smittor, personalbrist och det att spårarna inte får alla behövliga uppgifter om andra som eventuellt har exponerats av smittade och exponerade. Den som är part måste enligt lag hjälpa myndigheterna med smittspårningen och följa deras anvisningar så att man så fort som möjligt kan få stopp på smittkedjor.

Det uppskattade effektiva smittsamhetstalet är 1,05–1,25 (90 % sannolikhetsintervall). Det uppskattade effektiva smittsamhetstalet för HNS-området är 1,05–1,25. Siffrorna har sjunkit från de föregående veckorna i och med att ökningen av smittfall har jämnats ut.

Epidemin sprids bland ungdomar och unga vuxna, lika som i övriga Europa. Unga vuxna är socialt aktiva och tillbringar fritiden på privata träffar, i restauranger och evenemang där smittorna kan komma åt att spridas. Dessutom har bara en del av under 30-åringar redan fått en full vaccinationsserie, alltså två vaccindoser.

I Finland har covid-19-fallen efter att epidemin accelererade under sommaren förekommit särskilt i åldersgruppen 20–29 år. Sedan vecka 25 i juni har cirka en tredjedel av smittorna diagnostiserats i den här åldersgruppen, även om andelen har minskat under redan fyra veckor. Vecka 32 var den här åldersgruppens andel mera bara cirka en fjärdedel (27 %) av smittorna. Också bland 18–19-åringar diagnostiseras mycket smittor vilket höjer åldersgruppens 10–19 år andel av smittorna (vecka 32 var den ca 20 %). Små barns (0–9 år) andel av smittorna har ökat en aning, vecka 32 var andelen cirka 11 % av smittorna. Incidensen av

covid-19 hos de äldre åldersgrupperna har minskat en aning eller hållits oförändrad på samma mycket låga nivå (Graf 3).

Enligt sjukvårdsdistriktens egen anmälan vårdades totalt 106 covid-19-patienter på sjukhus den 18 augusti 2021. Av dem vårdades 12 på avdelningar inom primärvården, 65 på avdelningar inom den specialiserade sjukvården och 29 på intensivvårdsavdelningar. Sammanlagt 1008 dödsfall med anknytning till sjukdomen hade rapporterats till registret över smittsamma sjukdomar 18.8.2021.

Belastningen av den specialiserade sjukvården, särskilt behovet av intensivvård, har ökat under de senaste veckorna. Merparten av patienterna som behöver sjukhusvård är ovaccinerade. Dessutom har överbelastning av primärvården rapporterats från en del områden. Det är en följd av personalbrist som orsakas av smittspårningen och vaccineringarna samt trycket från den vårdskuld som har uppstått på grund av epidemin.

De kommande veckornas riksomfattande prognoser för antalet nya vårdperioder inom den specialiserade sjukvården och intensivvården ligger på lägre nivå än veckorna innan i och med att ökningen av antalet smittor har jämnats ut. Veckorna innan höll antalet smittor ännu på att öka. De rapporterade nya vårdperioderna för vecka 32 (9.8–15.8) (88 på avdelningar inom den specialiserade sjukvården och 25 på intensivvårdsavdelningar) låg för intensivvårdens del inom ramen för prognoserna från den 11 juli, men antalet vårdperioder inom den specialiserade sjukvården realiserades färre än prognosen. I modelleringen ingår de vårdperioder som nya patienter inleder, flera vårdperioder för en och samma person beaktas alltså inte.

Under vecka 32 inleddes enligt bokföringen över intensivvårdsavdelningarna 27 nya perioder av intensivvård för patienter med covid-19, vilket är klart mer än under veckorna innan. Vecka 31 registrerades 19 nya, påbörjade intensivvårdsperioder och veckan 30 innan sex nya intensivvårdsperioder.

Under den senaste uppföljningsperioden om fyra veckor ökade incidensen av covid-19 i nästan hela Finland. Under de två senaste veckorna har incidensökningen emellertid gett vika och incidensen av covid-19 har minskat i vissa områden.

De regionala skillnaderna i incidensen är stora. Incidensen är hög särskilt i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts område, men i en stor del av landet har incidensen hållits oförändrad eller till och med minskat under den senaste veckan. Smittorna sprids fortsättningsvis bland unga vuxna då de träffas, i barkvällar och privata tillställningar, och från dessa vidare som fortsatt smittspridning inom familjerna. I allt högre grad blir man smittad också vid evenemang och offentliga tillställningar som ordnas i utomhusutrymmen.

I hela landet har cirka 69 % av befolkningen fått åtminstone en vaccindos och 44 % har fått den andra dosen.

Vaccineringarna av 12–15-åringar som började i augusti har framskridit snabbt. Redan cirka 24 % av den åldersgruppen har fått den första vaccindosen. Vaccinationstäckningen i alla åldersgrupper över 40 år är för närvarande 80 % eller över 80 %. Man har uppskattat att alla som är över 12 år ska ha haft möjligheten att få två vaccindoser före månadsskiftet oktober-november.

Hittills skyddar de givna vaccinationerna redan synnerligen väl äldre personer och personer som är utsatta för en allvarlig form av sjukdomen och som har den största risken för att insjukna. Det att antalet dödsfall klart har minskat och den låga incidensnivån bland de äldre åldersgrupperna under sommaren kan anses vara tecken på det.

För närvarande diagnostiseras sakteligen ökande mängder covid-19-smittor bland dem som har fått sin första vaccindos. Det är ett normalt fenomen eftersom vaccinationsprogrammet ännu inte är slutfört och trycket på smittor är hårt, och fenomenet kan förväntas mattas av då vaccinationstäckningen och antalet personer som har fått två vaccindoser ökar. Bland dem som är fullt vaccinerade konstateras mycket få allvarliga smittfall.

En komplett vaccinationsserie, det vill säga två vaccindoser, skyddar mycket väl mot covid-19 och allvarliga former av den samt mot virusvarianter. Den höga vaccinationstäckningen hos befolkningen minskar effektivt risken för att sjukhusvården överbelastas. Det är särskilt viktigt att man tar sina vaccindoser i rätt tid för att undgå allvarliga följder av epidemin, såsom ökat antal som måste vårdas på sjukhus eller dödsfall i samband med covid-19.

Det epidemiologiska läget i sjukvårdsdistriktets område och erhållna sakkunnigutlåtanden

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra.

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts regionala coronasamordningsgrupp fått ett utlåtande om covid-19-läget inom sjukvårdsdistriktet och gruppens synpunkter på vilka regionala begränsningsåtgärder som behövs för att stävja epidemin.

Under Helsingfors och Nylands regionala samordningsgrupps möte den 18 augusti 2021 konstaterades att Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kyrkslätt och Vanda är i samhällsspridningsfasen, men att Hyvinge, Träskända, Högfors, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Borgå, Sibbo, Tusby och Vichtis också går över till samhällsspridning. Askola, Hangö, Ingå, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Raseborg och Sjundeå konstaterades alltså vara i accelerationsfasen.

Incidensen över 14 dygn per 100 000 personer var i hela HNS-området 305.1, i Helsingfors 365, Östra Nyland 176 (Askola 61, Lappträsk 38, Lovisa 81, Borgå 206, Sibbo 214), Kervo 297, Mellersta Nyland 182 (Hyvinge 181, Träskända 137, Mäntsälä 139, Nurmijärvi 236, Borgnäs 79, Tusby 211) och Vanda 450. I Västra Nyland var incidensen i Esbo 313.4, Hangö 24.6, Ingå 37.5, Högfors 207, Vichtis 161, Grankulla 260.2, Kyrkslätt 280, Lojo 150, Sjundeå 65.2 och Raseborg 61.7.

Enligt materialet från mötet utgör andelen positiva prov av de testade 4 % inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Den mest betydande delen av fallen är hos personer som är under 30 år. I sjukvårdsdistriktets områden förekommer massexponeringar, de flesta av dem i daghem, privata tillställningar, hobbyer, skolor och arbetsplatser. De vanligaste smittkällorna i HNS-området är enligt materialet som presenterades vid mötet personer som bor i samma hushåll och andra närstående men också utlandsresor, barer, restauranger och nattklubbar samt privata tillställningar. Smittkällan antecknades inte i nästan 40 % av fallen. Enligt materialet som presenterades vid mötet är smittspårningen belastad i flera kommuner och läget där har klart försämrats under den senaste veckan. Enligt uppgifterna från mötet är läget klart svårast i huvudstadsregionen. I HNS finns 39 covid-19-patienter av vilka 7 är på intensivvård. I slutet av förra veckan steg antalet med 10. Av dessa är cirka 80 % helt ovaccinerade. Uppskattningen är att antalet patienter som vårdas på sjukhus kommer att öka en aning under de kommande veckorna. I HNS-området har nästan 50 % av alla 12–19-åringar fått sitt första vaccin.

För de övriga kommunerna i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (Askola, Hangö, Hyvinge, Ingå, Träskända, Högfors, Kervo, Kyrkslätt, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Borgå, Raseborg, Sjundeå, Sibbo, Tusby och Vichtis) rekommenderar Nylands regionala samordningsgrupp att regionförvaltningsverket förlänger beslutet enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som är i kraft 5–26 augusti som gäller offentliga tillställningar och allmänna sammankomster (inomhus med över 10 personer och i avgränsade

utomhusutrymmen över 50 personer under förutsättningen att man de facto kan undvika närkontakt och att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar) för perioden 27 augusti–12 september 2021 med beaktande av delfåendet om en vecka. Förlängningen av beslutet anses nödvändig. Nylands regionala samordningsgrupp rekommenderar att kommunerna ovan beaktar en eventuell ökning av smittorna och spårbarhetsläget, bedömer beslutets verkningar och självständigt prövar eventuella skärpta begränsningarna. Institutet för hälsa och välfärd konstaterade som sitt ställningstagande att det presenterade är motiverat.

Slutsats

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021. Handlingsplanen uppdaterades på nytt den 23 juni 2021.

I handlingsplanen bedöms de rättsliga grunderna för åtgärderna enligt handlingsplanen. Gällande detta konstateras det i handlingsplanen att lagen om smittsamma sjukdomar förutsätter att de myndigheter som avses i lagen ska vidta omedelbara åtgärder efter att ha fått vetskap om förekomsten av en smittsam sjukdom som kräver bekämpningsåtgärder. Myndighetsåtgärderna ska vara snabba och förutspå situationen samt utan dröjsmål använda behörigheter riktade till myndigheterna samtidigt som principerna om proportionalitet, nödvändighet och ändamålsenlighet samt övriga krav på god förvaltning iakttas.

I handlingsplanen för man fram att artikel 12 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter innefattar den allmänna rätten till hälsa och skydd av hälsan. Enligt den allmänna kommentaren som styr tolkningen av konventionen innebär rätten till hälsa att det allmänna är skyldigt att bekämpa farliga smittsamma sjukdomar samt vidta förebyggande åtgärder på befolkningsnivå samt upprätthålla och trygga en tillräcklig kapacitet inom hälso- och sjukvården samt skydda särskilda riskgrupper. De grundläggande fri- och rättigheternas allmänna begränsningsgrunder styr omfattningen av och innehållet i begränsningarna och även med avseende på rekommendationerna som begränsar människornas liv. Väsentliga är kraven på begränsningarnas godtagbarhet och proportionalitet i förhållande till det eftersträlvade målet samt begränsningarnas exakthet och precision samt lagstiftning till den del det är fråga om begränsning av frihet.

I handlingsplanen beskrivs prognosens juridiska utgångspunkter enligt följande:

1. I 19 § 3 mom. i grundlagen föreskrivs om det allmännas skyldighet att tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och

sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa, vilka skyldigheter som genomförs enligt det allmännas verksamhetsskyldighet avseende rätten till liv enligt 7 § i grundlagen och bland annat rätten till hälsa och skydd av hälsan enligt internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt motsvarande rättigheter i bland annat barnkonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dessa utgör enligt grundlagsutskottets praxis vägande skäl för att även begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna samt att utfärda rekommendationer och anvisningar.

2. Rätten till en sund miljö och det allmännas skyldighet att verka för detta enligt 20 § i grundlagen får allt större betydelse. På basnivån, dvs. i den lugna fasen, enligt hybridstrategin för epidemins fasen, betonas alltså även sund miljö enligt 20 § i grundlagen vid sidan av de riktade åtgärderna enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt de allmänna hygienåtgärderna. I accelerationsfasen stärks rekommendationerna och restriktionerna som riktas mer allmänt till befolkningen.

Såsom tidigare framhållits sägs det i social- och hälsovårdsministeriets styrbrev som är daterat 24.6.2021 att man vid bedömningen av alla åtgärder på ett enhetligt sätt bör beakta det allmännas skyldighet att förhindra att epidemin sprids och trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärdshelheten kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas

Enligt styrbrevet är det viktigt att epidemins utveckling bevakas och effekterna av ändrade restriktioner utvärderas kontinuerligt så att avvecklingen av restriktioner och rekommendationer kan ske på ett kontrollerat sätt och i rätt tid. Eftersom epidemin är svår att förutse kan man i vissa områden också bli tvungen att fortsätta med restriktionerna eller införa eller skärpa dem på nytt, om epidemiläget försämras.

Regionförvaltningsverket konstaterar att enligt den erhållna utredningen konstaterades vid Helsingfors och Nylands regionala samordningsgrupps möte den 18 augusti 2021 att Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kyrkslätt och Vanda är i samhällsspridningsfasen och att Hyvinge, Träskända, Högfors, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Borgå, Sibbo, Tusby och Vichtis också går över till samhällsspridningsfasen. Askola, Hangö, Ingå, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Raseborg och Sjundeå konstaterades alltjämt vara i accelerationsfasen.

Helsingfors och Nylands regionala samordningsgrupp rekommenderar att regionförvaltningsverket förlänger beslutet om sammankomstbegränsningar som nu är i kraft inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts område med undantag för Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda där ett striktare beslut om sammankomstbegränsningar är i kraft.

Regionförvaltningsverket konstaterar att nödvändighetsbedömningen enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar är en helhetsbedömning där man inte kan ge incidenstalet en avgörande betydelse. I en kommun med få invånare kan några insjuknade personer höja incidensen (antalet fall per 100 000 invånare) avsevärt. Å andra sidan ska man i helhetsbedömningen trots den låga incidensen i en enskild kommun beakta regionerna där invånarna arbetar och uträttar ärenden som är typiska för kommunen och som vanligen är av betydelse då en smittsam sjukdom sprids bland befolkningen.

Regionförvaltningsverket konstaterar att man när begränsningar av sammankomster enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar införs är tvungen att särskilt ingripa i näringsfriheten och mötesfriheten och på så sätt begränsa människors grundläggande fri- och rättigheter. Grunderna för inskränkningarna måste vara acceptabla och i linje med principerna om proportionalitet och ändamålsenlighet. Av utredningarna framgår att antalet smittor i största delen av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt ytterligare har ökat och hotar försvåra smittspårningen och därigenom epidemikontrollen. Antalet coronaviruspatienter som vårdas på sjukhus är för närvarande inte särskilt stort, men har ökat med 10 patienter under senaste vecka och enligt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts sakkunnigutlåtande väntas antalet öka ytterligare och läget försämras bland hela befolkningen. Med hänvisning till de utredningar som fåtts konstaterar regionförvaltningsverket att den ökande mängden smittade dessutom överbelastar smittspårningen och kräver mer resurser av den, vilket utgör en risk för hälso- och sjukvårdens övriga verksamhet. Regionförvaltningsverket konstaterar att tillgången till hälsotjänster är viktig med tanke på skyddet av människors liv och hälsa. Försämringen av hälso- och sjukvårdens kapacitet påverkar särskilt utsatta grupper som använder mycket hälso- och sjukvårdstjänster.

Med beaktande av ovan samt Institutet för hälsa och välfärds och sjukvårdsdistriktens rekommendationer i egenskap av sakkunniga samt social- och hälsovårdsministeriets styrning anser Regionförvaltningsverket i Södra Finland att det för att hindra spridningen av den smittsamma sjukdomen är nödvändigt att förlänga begränsningarna för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som är i kraft i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt med undantag för Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda. Enligt regionförvaltningsverkets bedömning finns det acceptabla grunder för begränsningarna.

Regionförvaltningsverket konstaterar att syftet med lagen om smittsamma sjukdomar uppnås genom begränsningarna av sammankomster, dvs. att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt de olägenheter som de orsakar människor och samhället. Genom det föreläggande som nu meddelas är det dock möjligt att ordna också större tillställningar, om kunderna eller de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar som utfärdades 31.5.2021. I det här beslutet avses med närkontakt vistelse i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd under mer än 15 minuter eller fysisk kontakt med varandra och i utomhusutrymmen fysisk kontakt med varandra. På detta sätt begränsas de grundläggande fri- och rättigheterna i enlighet med proportionalitetsprincipen så lite som möjligt utifrån en riksomfattande och regional lägesbedömning av epidemin. Regionförvaltningsverket konstaterar att syftet med utvidgningen och förlängningen av sammankomstbegränsningarna är att förhindra att läget försämras och på så sätt undvika restriktioner som i större utsträckning ingriper i de grundläggande fri- och rättigheterna.

Enligt den gällande handlingsplanen för hybridstrategin grundar sig regionförvaltningsverkens beslutsfattning på det allmänna läget i regionen och meddelar minimibegränsningar för regionen. Genom kommunala beslut kan begränsningarna inom kommunens område tidsmässigt eller innehållsmässigt skärpas på ett riktat sätt. Därför kompletterar skyldigheterna i ett kommunalt beslut som är i kraft inom kommunens område de skyldigheter som regionförvaltningsverket har meddelat i sitt beslut. Regionförvaltningsverket konstaterar att innehållet i begränsningarna som meddelas med det här beslutet är sådant som det enligt erhållna utredningar bedömer som nödvändigt för alla kommunernas områden utanför huvudstadsregionen i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Regionförvaltningsverket konstaterar att det i regionen emellertid också finns kommuner där det kunde vara bra att överväga mer begränsande beslut på basis av exaktare uppgifter om det epidemiologiska läget och begränsningarnas verkningar som kommunerna har gällande sitt eget område.

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut gällande kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt med undantag för Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda baserar sig på den nuvarande helhetsbedömningen av det regionala läget, där man har bedömt de regionala faktiska konsekvenserna av covid-19 för folkhälsan och utöver Institutet för hälsa och välfärds sakkunskap även har beaktat de regionala myndigheternas synpunkter samt social- och hälsovårdsministeriets styrning om behovet av begränsningsåtgärder. Vid prövningen av åtgärderna har man beaktat att beslutet har konsekvenser för samhället, ekonomin, näringslivet och grundläggande

fri- och rättigheter. Med det här beslutet begränsas verksamheten bara till den del som det enligt den erhållna styrningen och sakkunnigutlåtanden är nödvändigt.

Regionförvaltningsverket kan fatta beslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar som kan gälla högst en månad. Regionförvaltningsverket bedömer kontinuerligt nödvändigheten hos begränsningsbesluten med beaktande av det epidemiologiska läget och erhållna styrningsbrev.

På basis av det ovan konstaterade är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids inom kommunerna i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt med undantag för Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda, som 20.8-12.9.2021 omfattas av Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut ESAVI/26499/2021.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58, 59 a-c och 91 §
Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen, tfn 029 501 6000 (växeln).

överdirektör Merja Ekqvist

regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid

offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler av den 31 maj 2021.

Bilaga 2, Kommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgIFT

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 20 september 2021. Ett meddelande om att beslutet hålls framlagt har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande publicerades på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt med undantag för Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt som ombes informera kommunernas läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar om beslutet

Polisinrättningarna i Helsingfors, Östra Nyland och Västra Nyland

Räddningsverken i Helsingfors stad, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt